

Budování nového Skotska: Nezávislé Skotsko v EU

BUILDING A NEW
SCOTLAND

Shrnutí

Vstup do EU jako nezávislý stát nabízí Skotsku šanci získat zpět to, co bylo ztraceno v důsledku Brexitu a co nedokáže přinést decentralizace. Skotsko by poprvé zasedlo za jednací stůl a prosazovalo by své zájmy přímo v EU. Nezávislé Skotsko by pozitivně přispívalo EU a jejím členským státům.

Podklady, z nichž toto shrnutí vychází, a odkazy na zdroje jsou uvedeny v plném znění.

Skotsko, Spojené království a EU

Historický skotský národ uzavřel v roce 1707 dobrovolnou politickou unii s anglickým národem. V rámci této unie si Skotsko vždy zachovávalo svébytné národní instituce a systémy.

Parlament Spojeného království si ponechává kontrolu nad makroekonomickou politikou, zahraniční politikou a obranou a většinu pravomocí v oblasti sociálního zabezpečení a daní.

Decentralizace a znovuzřízení skotského parlamentu ukázaly výhody samosprávy pro Skotsko. V roce 2014 hlasovali obyvatelé Skotska v referendu o tom, zda se mají osamostatnit. Stalo se tak po kampani, v níž se protivníci nezávislosti zavazovali, že výsledek hlasování „Ne“ je jediným způsobem, jak zajistit Skotsku místo v EU.

Skotsko sdílí základní zásady a hodnoty EU – založené na lidské důstojnosti, rovnosti, právním státě, svobodě, demokracii a lidských právech. To se jasně ukázalo, když obyvatelé Skotska v roce 2016 rozhodně hlasovali pro setrvání v EU.

Brexit vyvolal novou debatu o tom, zda je pro Skotsko lepší být nezávislé a uvnitř EU jako samostatný členský stát.

Dokument předkládá důkazy o tom, že rozhodnutí westminsterské vlády prosazovat „tvrdý brexit“ vedlo k tomu, že Skotsko ztratilo v ekonomické sociální i kulturní oblasti. Westminsterský přístup k vyjednávání se vyznačoval zbytečnými třenicemi s EU a nerespektováním názorů a zájmů obyvatel Skotska.

Skotsko bylo vyřazeno z jednotného trhu a sítě vysoce výhodných obchodních vztahů EU po celém světě. Obyvatelé Skotska ztratili právo žít, pracovat a studovat v celé EU.

Skotsko se tedy nachází v jedinečné situaci – země v dobrovolném svazku národů, která byla proti vůli většiny svých obyvatel vytržena z EU a jejího jednotného trhu.

Členství v EU by Skotsku přineslo mnoho výhod

Důkazy ukazují, že členství v EU přináší ekonomické, společenské a kulturní výhody. Konkrétně by:

- znamenalo, že Skotsko by bylo součástí největšího jednotného trhu na světě s volným pohybem zboží, služeb, kapitálu a osob. Tento trh je sedmkrát větší než trh Spojeného království, takže skotské firmy by mohly volně obchodovat s větším počtem podniků a prodávat většímu počtu zákazníků,
- bylo k dispozici více a lepších příležitostí pro odbornou přípravu a zaměstnávání obyvatel Skotska. Mohli bychom přilákat a udržet si lidi z celé EU, abychom podpořili naše podniky, špičkové světové univerzity a veřejné služby,
- vznikaly příležitosti pro podporu kulturních výměn a rozvoj výzkumných partnerství na podporu prosperity a blahobytu našich občanů,
- se Skotsko zapojilo do centra organizace s celosvětovou působností. Spolupracovali bychom s našimi partnery na rozvoji politik EU a podíleli bychom na řešení globálních výzev, jako je změna klimatu,
- Skotsko mohlo znovu získat přístup k nástrojům EU pro vymáhání práva, které pomáhají v boji proti přeshraniční trestné činnosti a hrozbám.

A jako členský stát EU by nezávislé Skotsko mělo přímé zastoupení v institucích EU. To by Skotsku umožnilo přispívat ke kolektivním rozhodnutím, která by odrážela priority Skotska, prostřednictvím demokratických a transparentních procesů.

Dokument uvádí tyto a mnohé další výhody členství v EU.

Skotsko má jako členský stát EU co nabídnout

Stejně jako může EU mnohé nabídnout Skotsku, má i Skotsko jako členský stát do EU čím přispět. Například:

- Silné stránky Skotska v oblasti obnovitelných zdrojů energie, výzkumu, vývoje a inovací by mohly EU pomoci rozvíjet technologie budoucnosti a přispět k přechodu na čistou nulu.
- Skotské vysoké školy a univerzity světové úrovně by opět mohly přivítat studenty programu Erasmus+ ze zemí EU.
- Živá skotská kultura by významně přispěla k dynamické a perspektivní EU.

Nezávislé Skotsko by mělo dobré předpoklady k tomu, aby přispívalo k hodnotám EU. Skotská vláda je odhodlána přispívat ke společné agendě EU v oblasti sociální spravedlnosti a úsilí o spravedlivější a ekologičtější společnost.

Nezávislost je jediným realistickým způsobem, jak dosáhnout členství v EU

Členství nezávislého Skotska v EU by nebylo na úkor cenných vztahů, které máme a budeme mít se Spojeným královstvím. V případě členství v EU by se obchodní vztahy nezávislého Skotska se zbytkem Spojeného království řídily obchodními ujednáními mezi EU a Spojeným královstvím, která by v dané době byla v platnosti. Ostatní národy Spojeného království a Irska zůstanou blízkými a váženými přáteli Skotska.

V dokumentu je stanoven proces přistoupení k EU. Ukazuje, že Skotsko již má znalosti a sítě, které jsou základem úspěšného členství v EU. Skotské zákony jsou již nyní do značné míry sladěny se zákony EU. V důsledku toho je tato skotská vláda přesvědčena, že Skotsko bude mít dobré předpoklady k tomu, aby hladce a rychle splnilo požadavky přístupového procesu.

Návrh skotské vlády předpokládá, že nezávislé Skotsko by podalo přihlášku k opětovnému přistoupení k EU co nejdříve.

Skotsko by se ocitlo v bezprecedentní situaci. Žádná jiná země nebyla z EU a jejího jednotného trhu vyřazena proti své vůli. Žádná jiná země také nepožádala o opětovné přistoupení k EU.

Většina obyvatel Skotska, skotský parlament ani skotská vláda nikdy nechtěli z EU vystoupit. Členství v EU má zásadní význam pro budoucí hospodářský a sociální úspěch Skotska. Nezávislost je jediným realistickým způsobem, jak ho dosáhnout.

© Skotská vláda 2023

Vydala skotská vláda, listopad 2023

Pro skotskou vládu připravila společnost APS Group Scotland, 21 Tennant Street, Edinburgh EH6 5NA PPDAS1341862 (11/23)